

Barnkonsekvensanalys etapp A Västra Hamnen

Varför behövs en barnkonsekvensanalys?

Barnkonsekvensanalyser ska göras för att utveckla barnperspektivet i samhällsbyggnadsprocessen och därmed förbättra beslutsunderlaget i olika planeringskedjen.

Sedan 2020-01-01 är Barnkonventionen en del av svensk lagstiftning genom Barnrättslagen (2018:1197).

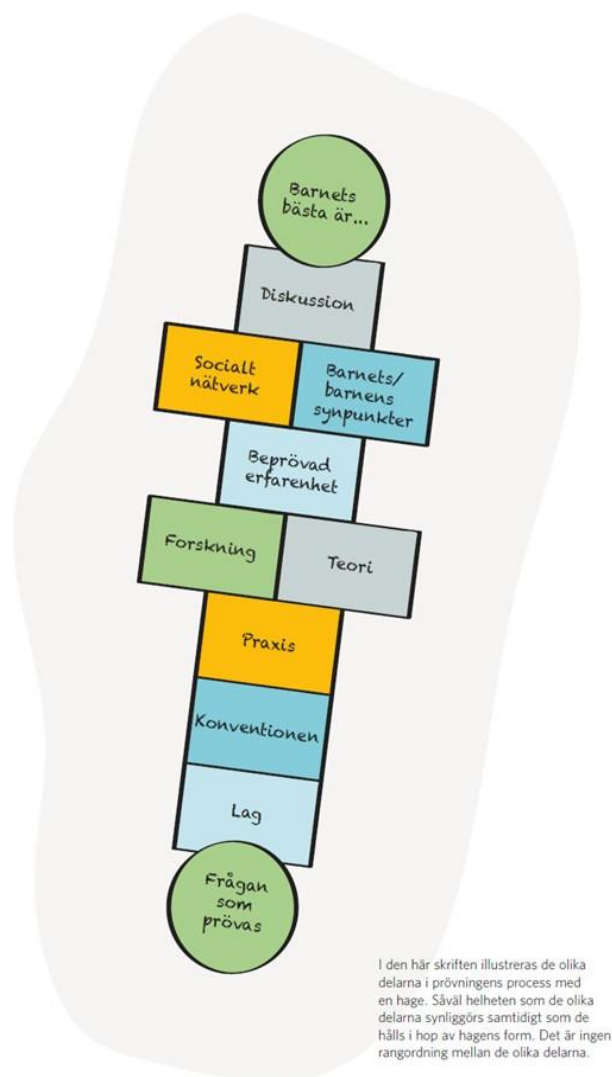
Detta innebär att:

- ❖ Alla barn har rätt till alla rättigheter och inget barn får diskrimineras på någon grund (**artikel 2**).
- ❖ Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn (**artikel 3**).
- ❖ Alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling (**artikel 6**).
- ❖ Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad (**artikel 12**).

Vilken fråga?

Den här frågan vill vi utreda:

Hur påverkar genomförandet av detaljplanen etapp A Västra Hamnen barns rättighet till hälsa och säkerhet, identitet, vardagsliv, samspel, lek och lärande samt sammanhållen stad?

Figur 1: Sveriges kommuner och Landsting, 2018

Prövning av barnets bästa

En prövning av barnets bästa är tänkt att vara ett underlag för beslut som fattas i frågor som direkt eller indirekt rör barn. Prövning sker i två steg.

1. Först genomförs en utredning som visar vad som är barnets bästa i en viss fråga. Detta dokument utgör denna utredning.
2. Det andra steget är beslutet, prioriteringen, där barns rättigheter och intressen ska väga tungt. Om barnets intressen inte kan gå först ska kompensering åtgärder

överbägas på kort och på lång sikt. Den processen ska vara transparent och dokumenteras. I samband med detaljplanläggning sker prioriteringen i planprocessen.

Frågor att ställa sig initialt:

1. Vem har beställt att prövningen ska göras?

Hudiksvalls Kommun.

2. Vilka ska ingå i gruppen som gör prövningen?

Plan- och bygglovskontoret (planarkitekt), kommunledningsförvaltningen (stadsarkitekt), kultur- och fritidsförvaltningen (Fritidsutvecklare), idrottsledare och idrottsgrupper med barn i åldrarna 5–12 år som tränar och vistas mycket i närområdet, Håstaholmen.

3. Vem eller vilka ska ha resultatet?

Byggnadsnämnden i Hudiksvalls kommun samt de tjänstemän och konsulter som arbetar med detaljplanen.

4. På vilket sätt ska återkoppling av resultat ske?

Genom rapport i samråds- och granskningshandlingen för detaljplanen.

5. Vilka barn gäller prövningen?

Framtida barn som kommer att bo i Västra Hamnen.

Vilken lagstiftning eller andra styrande dokument gäller för frågan som ska prövas?

Plan- och bygglagen (SFS 2010:900):

"1 § I denna lag finns bestämmelser om planläggning av mark och vatten och om byggande. Bestämmelserna syftar till att, med hänsyn till den enskilda människans frihet, främja en

samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer".

Lagen är tydlig med att alla människors livsmiljöer ska vara god, oavsett ålder.

Miljöbalken (1998:808):

1 § Bestämmelserna i denna balk syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl.

Lagen menar att en hälsosam och god miljö är en förutsättning för en hållbarutveckling av vårt samhälle och där naturen har en nyckelroll.

God bebyggd miljö:

"Det nationella miljö kvalitetsmålet, *God bebyggd miljö*, handlar om att städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas. Utformning av bra utemiljöer för barn är en förutsättning för en god livsmiljö för barn och unga och bidrar till kommunens attraktivitet"

Målet är tydlig med att en god bebyggd miljö förutsätter att goda utomhusmiljöer för barn säkerställs.

Arbetsmiljölagen (SFS 1977:1160): "2 § Arbetsgivaren skall vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att

arbetstagaren utsätts för ohälsa eller olycksfall. En utgångspunkt skall därvid vara att allt sådant som kan leda till ohälsa eller olycksfall skall ändra eller ersättas så att risken för ohälsa eller olycksfall undanröjs”.

Lagen innebär indirekt att faror för besökare, unga och gamla också måste ska undanröjas.

Socialtjänstlagen (SFS 2001:453): ”5 kap 1 § Barn ska växa upp under trygga och goda arbetsförhållanden, i nära samarbete med hemmen främja allsidig personlighetsutveckling och en gynnsam fysisk och social utveckling hos barn och unga”.

”...Uppmärksamma och verka för att barn och unga inte vistas i miljöer som är skadliga för dem”.

I lagen framgår tydligt att ett rikt fritidsutbud är viktigt och att unga inte ska utsättas för t ex markföroreningar.

Barnrättslagen (SFS 2018:1197):

Delar som kan vara relevant i detaljplaneområdet.

- ❖ Rätt till vila och fritid
- ❖ Skydd mot narkotika
- ❖ Rätt att komma till tals
- ❖ Rätt till liv, överlevnad och utveckling
- ❖ Rätt till social trygghet
- ❖ Barn med funktionsnedsättning
- ❖ Icke diskriminering

Praxis

Denna praxis har vi hittat i:

- ❖ Barnkonsekvensanalys checklista
- ❖ Gotlands kommuns barnkonsekvensanalyser
- ❖ Göteborgs stads arbete med barnkonsekvensanalyser
- ❖ SKL's "Barnens bästa"
- ❖ FN:s kommitté för barnets rättigheter
- ❖ Barnombudsmannens rekommendationer

Forskning, teori och vägledning

Den här forskningen och vägledningen vill vi åberopa:

Plats för lek

Lek är viktig för barns utveckling under hela uppväxten, den är lustfylld och självbelönande. Leken i barns vardag utvecklar både deras fysik och tränar deras sociala kompetens, men kan också ge möjlighet till mental återhämtning och ökat välbefinnande där den fysiska miljön tillåter detta.

Det är genom leken barnet utvecklar sin fantasi, kreativitet och får möjlighet att uttrycka och bearbeta känslor och tankar. Leken har en stor och viktig betydelse för barns utveckling under hela uppväxten och skapar goda förutsättningar för att öka självkänsla och självkännetdom samt sociala färdigheter.

Lek uppstår där barn möts. Det är viktigt att sörja för behovet av mötesplatser i planering och utformning av de miljöer där barn lever, bor och vistas (Lenninger 2006)

Sammanfattning: *Mötesplatser som uppmuntrar och ger utrymme för lek är viktigt för barn att kunna ta del utav i deras uppväxt*

Plats för fysisk aktivitet

När leken flyttar ut ökar den fysiska aktiviteten. Fysisk aktivitet har stor betydelse för barns kroppsuppfattning, psykosociala och motoriska utveckling samt kognitiva förmåga. Barn och unga behöver minst 60 minuter av måttlig fysisk aktivitet per dag. För lite fysisk aktivitet kan leda till en ökning av kroniska sjukdomar i framtiden.

Barn får mycket av sin fysiska aktivitet som en del av vardagslivet genom att ta sig mellan olika målpunkter eller

genom lek. Tillgängligheten för barn, deras självständighet och förmåga att fatta egna beslut kring resande och fritid samt deras identitetsskapande är starkt förknippat med deras hälsa, välbefinnande och möjligheten att leva ett fysiskt aktivt liv (Boverket, 2015). Barns möjlighet att röra sig på egen hand har dock minskat drastiskt de senaste decennierna. Minskningen är starkt kopplad till biltrafiken, brist på säkra cykel- och gångvägar och föräldrarnas oro.

Sammanfattning: *Fysisk aktivitet är centralt för barns mentala och kroppsliga utveckling och välbefinnande. Eftersom fysisk aktivitet inhämtas främst genom lek och vardaglig förflyttning blir frågan om tillgängligheten mellan målpunkter viktigt att beakta om barnen skall ha möjlighet att leva ett fysiskt aktivt liv på egen hand*

Hälsovinster av att vara utomhus

Utomhusaktivitetens hälsofrämjande effekter är en följd av hur de kombinerar lekfull rörelse med naturkontakt och genererar en aktivitet och ett socialt samspel som också påverkar barnets mentala färdigheter. Det finns samband mellan en gårds kvalitet och utevistelse. Ju högre kvalitet en gård har, i form av grönska och välplanerade lektytor, desto mer tid spenderar barn utomhus (Mårtensen, 2009)

Sammanfattning: *Fysisk utomhusaktivitet med naturkontakt är hälsofrämjande. Ju högre kvalitet en gård har i form av grönska och välplanerade lektytor desto mer tid spenderar barn utomhus.*

Barn särskilt känsliga

Solljuset behövs för att D-vitamin ska kunna bildas i huden, men för mycket och för stark sol kan vara skadligt. Ju oftare man bränner sig, desto större är

risken att få hudcancer. Särskilt allvarligt är det att bränna sig som barn.

Förutom att det är viktigt att redan i tidig ålder skapa bra solvanor behöver utomhusmiljöer för barns lek och utevistelse ha solskydd. Ur ett hälsoperspektiv bidrar säkerställandet av solskyddade utemiljöer för barn och unga till att minska risken för ohälsosam exponering av ultraviolett strålning (Strålsäkerhetsmyndigheten, 2009).

Större trafikleder och genomfartsgator med mycket trafik genererar både ljud och luftföroreningar. Ljutföroreningar påverkar stressnivån för de barn som vistas ute på gården (Trafikverket, 2005).

Vegetation som träd och buskar har begränsad inverkan på ljudnivån. Även gröna väggar och tak kan bidra till att minska ljudnivån. Vegetation och i synnerhet träd kan rena luften från föroreningar och förbättra luftkvaliteten (Naturvårdsverket, 2011)

Sammanfattning: *Barn behöver solskyddade, bullerskyddade och rena utomhusmiljöer för att må bra.*

Barn och stadsmiljöer

Sol och skugga, platser med lä, mötesplatser, behagliga gator och stadens små oaser är grunden för en bra stadsmiljö. Nackdelarna med en stad planerad för bilar och inte människor har börjat gå upp för många. Istället ska planeringen syfta till mångfald och variation. Det är inte själva husen utan ytorna och aktiviteterna mellan som är centralt, som skapar möjligheterna till spontana möten och som är viktiga för hur människor trivs i en stadsmiljö (Gehl, 1971).

Sammanfattning: *Barn mår bra av att många människor väljer att röra på sig till fots på en plats som de behöver*

passera. Platser som inbjuder till att gå eller cykla istället för att åka bil är positivt för barn, som då även kan förflytta sig på samma villkor som vuxna. Grönska ger mervärde för barn.

Beprövad erfarenhet

Den beprövade erfarenheten har kommit fram till följande:

Arbetsmetoder för barnkonsekvensanalyser har i Sverige funnits sedan 2001. Några kommuner, som Göteborg och Gotland, har jobbat extra mycket med frågan och tagit fram egna modeller för att göra konsekvensanalyser kring hur olika förslag påverkar barn.

Fokus i Göteborg ligger på att pröva förslag utifrån fem huvudbegrepp av betydelse för barn i den fysiska miljön: **sammanhållen stad**, **samspel, lek och lärande**, **identitet**, **vardagsliv** samt **hälsa och säkerhet**.

På Gotland har kommunen valt att fokusera på Barnkonventionens fyra särskilt viktiga grundpelare: **Barnets rätt till likvärdiga villkor**, **Barnets bästa i främsta rummet**, **Barnets rätt till liv och utveckling**, **Barnets rätt att uttrycka sina åsikter**.

I Hudiksvalls kommun blandar vi dessa kommuners koncept.

Socialt nätverk och barnets synpunkter

Så här tycker barnens sociala

nätverk: Med socialt nätverk åsyftas i detta fall idrottsledarna/pedagogerna.

Idrottsledarnas synpunkter:

Vore bra om gång- och cykelvägen från stationen och ut till Håstaholmen blir ordentligt upplyst.

Vore toppen om bussen kunde gå ända ut till Håstaholmen.

Barnens synpunkter

Så här tycker barnen:

Två barngrupper besöktes i slutet av april 2022. Mötena hölls i deras träningslokaler på Håstaholmen, under deras tränings tid. Mötet för respektive tillfälle var cirka 15 minuter långt. Totalt deltog, under dessa två tillfällen, 11 barn i åldrarna 5–12 år.

Flera utav de äldre barnen både cyklade, gick eller blev skjutsade med bil till och från träningarna medan de yngre alltid blev hämtade eller lämnade av mamma eller pappa. De som gick eller cyklade tyckte det funkade bra eftersom man inte träffade på så mycket bilar på vägen till träningen. Alla barn var dock överens om att bra och säkra cykelvägar är viktigt för att man ska vilja cykla eller befinna sig i en trafikmiljö. Många utav de yngre barnen poängterade också att dom älskade att cykla på fritiden, både i skogen och på gatan där dom bodde.

Det allra bästa med området idag är definitivt träningslokalerna på Håstaholmen!

Det här var synpunkter som barnen framförde på förslaget om Västra Hamnen:

Det måste finnas cykelställ så man kan parkera cykeln när man kommer hem. Många utav de tillfrågade barnen skulle även kunna tänka sig att cykla själv till skolan/träningarna om de skulle bo i Västra Hamnen.

I den nya stadsdelen borde det finnas bowlinghall, brottningsmattor utomhus eller beachvolleybollplan. Även vattenrelaterade aktiviteter som en vattenhinderbana hade varit roligt. (Barn i åldersgruppen 10-12år)

I bostadsgårdarna måste det finnas lekplatser, gärna flera stycken, så man kan gunga och åka rutschkana. Lekplatserna får gärna vara anpassade för barn i åldrarna 6-10 år. (barn i åldersgruppen 5-9år)

Det borde finnas möjlighet att kunna åka skridskor eller skidor på isen på vinter eller fiska från kajen på sommaren. Även möjlighet att kunna bada! (Barn i åldersgruppen 5-12år)

Det är viktigt med träd, buskar och blommor på bostadsgårdarna, gärna björkar. (Barn i åldersgruppen 5-9 år)

Det borde finnas bryggor, sjöbodar, sittplatser och utkiksplatser så man kan vila, sola och spana. Gärna utsiktsplats i kombination med solterrass på taket av någon hög byggnad. Dis ska man kunna åka med hiss och det ska finnas staket så man inte ramlar ner (Barn i åldersgruppen 5-9 år)

I den nya stadsdelen borde det finna ett Leos Lekland, en sportpark, badhus, utomhuspool och ett litet tivoli med karuseller eller en marknad ute i vattnet. (Barn i åldersgruppen 5-9 år)

På torget vill vi ha statyer som man kan klättra på men också målad konst, gärna pandor, i den offentliga miljön. (Barn i åldrarna 5-9 år)

Fem grundläggande begrepp

Följande begrepp har hämtats från göteborgsmodellen för Barnkonsekvensanalys. Begreppen har tagits fram utifrån behovet av konkreta verktyg för handläggare och

tjänstemän som ansvarar för att barnperspektivet och barns perspektiv finns med i hela förändrings- och förvaltningsprocessen. I Hudiksvall har vi valt att behandla dessa begrepp tillsammans med Barnkonventionens artiklar under rubriken **Konsekvenser**.

Samspel, lek och lärande – Barn behöver platser där de möts och samspelar. Många åldrar tillsammans på en plats främjar lärande och samspel. Även att bli sedd och hörd i processen mot utformning av en fysisk plats är en del i samspelen och lärande.

Sammanhållen stad – Barn och ungas mobilitet mellan stadens delar bygger mycket på kollektivtrafik och bilfriastråk där de kan förflytta sig själva. Även känslan av trygghet på vägen till och från t.ex. kollektivtrafik är viktigt.

Identitet – Den tillhörighet man känner till ett område händer samman med områdets karaktär och hur individen förstår sin omgivning, med känslan av förankring, trygghet, kontinuitet och med möjlighet att få vara medskapande. Det hänger också samman med att bebyggelsemiljön är väl omhändertagen, att det får att läsa bebyggelsens historia och förstå sammanhang.

Vardagsliv – Barn och unga behöver ha möjlighet att förflytta sig till sina mötesplatser på egen hand för att utveckla sin självständighet. Då krävs god kollektivtrafik och en sammanhållen struktur av trafiksäkra miljöer. Att vistas ofta på en plats ger barnen en känsla av platskännedom och något forskningen kallar rumslig kompetens.

Hälsa och säkerhet – Barn ska inte utsättas för buller eller luftföroreningar. Med det sagt ska vi minnas att barn leker överallt där det finns möjlighet att leka. Vid tolvårsåldern sägs barn vara

trafikmogna. Först då har barnen förmåga att uppfatta vad som händer runt omkring dem, på ett sätt som gör att de kan bedöma risker. Barn har svårt att sätta sig in i hur andra tänker och kan därför inte bedöma om en förare tänker stanna eller svänga.

Konsekvenser

För detaljplanen Västra Hamnen ser vi följande konsekvenser

Sammanhållen stad

Utifrån artikel 2 ska alla barn ha samma rättigheter, förutsättningar, oavsett funktionsvariation, ras, kön eller etnicitet. Att kunna förflytta sig själv i staden mellan olika målpunkter kan ses som en sådan rättighet. Att bygga bort "luckor" i staden kan vara positivt för den sammanhållna staden och tryggheten utav den.

Planens konsekvenser utifrån

Sammanhållen stad: Detaljplanen främjar gående och cyklister genom att planområdet utformas med goda gång- och cykelmöjligheter. Kajerna ska vara bilfria och på angöringsgatorna ska trafiken röra sig på de gåendes villkor. I övrigt utformas gatorna för låga hastigheter, vilket är positivt för barn.

Västra Hamnen möjliggör även för flera offentliga ytor i form av kajstråk/hamnpromenader, torg och parker liksom bostäder blandat med olika typer av centrumnäverksamheter. I söder planeras även för en större aktivitetspark. Målsättningen är att den täta bebyggelsestrukturen ska främja både mångfald liksom närhet till intressanta och viktiga målpunkter. Detta tillsammans bidrar till en

sammanhållen stad som är lättorienterad, vilket innebär att förutsättningarna för att barn och unga ska kunna röra sig tryggt och säkert i staden främjas. Under intervjuerna framkom även att det var flera utav barnen som älskade att cykla på fritiden och att det var viktigt att cykelvägarna var trygga och säkra. Västra Hamnens fokus på att minska bilens framkomlighet i området ökar möjligheterna för att barn ska kunna röra sig fritt både till fots och cykel i den nya stadsdelen.

Samspel, lek och lärande

Detaljplanens syfte är att skapa förutsättningar för utveckling av staden. Barn har fått berätta om sina upplevelser av platsen idag och på detaljplaneförslaget. Friheten i att själva ha möjlighet att förflytta sig på ett säkert sätt till sina aktiviteter är en del av barns rätt till utveckling liksom möjlighet till fysisk aktivitet och lek. Att få framföra sin åsikt är en rättighet enligt konventionens 12 artikel.

Planens konsekvenser utifrån

samspel, lek och lärande:

Tillgång till säkra gång- och cykelvägar liksom tillgång till parker, friytor och ytor för lek ökar i området med planförslaget eftersom planområdet idag till största delen utgörs av stora plana och hårdgjorda utrymnen för barn. Att lekytor i form av aktivitetspark, fritidsgård och bostadsgårdar tillskapas i området är positivt vad gäller barns samspel, lek och lärande eftersom fysisk aktivitet har stor betydelse för barns psykologiska, motoriska och kognitiva utveckling. Under intervjun framkom flera förslag och önskingar om vad

dessa platser skall fyllas med för att vara tilltalande.

Barn har intervjuats i detaljplaneprocessen och därmed getts möjlighet att påverka planen vad gäller utformning och innehåll. Bland annat önskades lekplatser, sportparker, volleyplaner och lekskulpturer på torget. Förslag som skulle lämpa sig väl i Västra Hamnen och uppmuntra till fysisk aktivitet och rörelse i den nya stadsdelen.

Identitet

Västra Hamnen har en lång historia kopplat till industri- och hamnverksamhet. Att känna till sin och platsens historia är en del av barnens rätt eftersom det skapar tillhörighet och trygghet.

Planens konsekvenser utifrån

identitet: Västra Hamnen har en historisk koppling till Håsta by och Åvik av att vara sågverksarbetarnas stadsdel. Att låta Åvik och Håstavillorna synas från den nya stadsdelen bedöms vara viktigt ur ett kulturhistoriskt perspektiv.

I övrigt läggs stor vikt vid områdets gestaltning för att tillse Hudiksvalls riksintresse som en kust- och skärgårds stad. Bestämmelser om färg och materialval har införts i plankartan för att säkerställa detta samt genom att utveckla kajstråket med båt- och hamnaktiviteter. Att låta Hudiksvalls historia utforma planen är viktigt för att barn skall känna tillhörighet till Hudiksvall i den nya stadsdelen.

Vardagsliv

Enligt barnkonventionen artikel 6 har barn rätt till ett rikt liv, ett rikt fritidsutbud och möjligheten att utvecklas. En stor del av sitt vardagsliv befinner sig barn på skolgårdar eller i offentliga miljöer utomhus. I båda fallen ska det finnas platser att kunna leka och utöva fysisk aktivitet obehindrat. Dessa miljöer måste även kunna erbjuda återhämtning, vila och grönska för att bli kvalitativa.

Planens konsekvenser utifrån

vardagsliv: Detaljplanen främjar gående, kollektivtrafikåkare och cyklister genom att reservera och prioritera dessa färdslag i planen, vilket är positivt för barns möjlighet att kunna förflytta sig. I området möjliggörs inte bara för en stor förskolegård utan även flera offentliga och gröna miljöer i form av bostadsgårdar och "pocketparker" längs kajstråket. Även bryggor och hamnområden föreslås. Dessa gröna och offentliga miljöer är till för både barn som bor i området, men även för dem som besöker Västra Hamnen.

Syftet med de offentliga och gröna miljöerna är att dessa skall fyllas med aktiviteter för både stora och små för att uppmuntra till ett rikt utbud av aktiviteter och ett aktivt vardagsliv. Vid intervjuerna har det framförts förslag från både stora och små för vad området skulle kunna innehålla. Bland annat har lekplatser med gungor och rutschkanor föreslagits men även klätterstatyer på torget och bowlinghallar, vattenhinderbana och beachvolleybollplaner. Även möjligheten att kunna fiska från kajen var ett önskemål och även att man på vintern skulle kunna åka skidor eller skridskor på isen. I och med att planen

blandar bostäder med centrumfunktioner är detta möjligt. Även den väl tilltänka volymen för umgängesytor ökar förutsättningarna för att en mängd olika aktiviteter för barn skall få plats och utspelas samtidigt. Att dom offentliga miljöerna även har ett stort fokus på att vara gröna bidrar till kvaliteten i området vilket främjar barns vilja att spendera tid i dessa miljöer.

Hälsa och säkerhet

Barns bästa ska alltid sättas i främsta rummet, enligt Barnkonventionens 3 artikel.

Planens konsekvenser utifrån

hälsa och säkerhet:

I planen finns ett tydligt fokus på att sörja för goda utomhus och boendemiljöer med hänsyn till buller, ljus, luft och markföroreningar. Den tilltänkta utformningen och disponeringen av området avskärmar bland annat både buller och luft från befintlig järnväg och eventuellt framtida OKB samt från tillkommande väg. Utförandet ämnar även säkerställa så att innergårdarna får tillräckligt med ljusinsläpp genom att reglera byggnadshöjd på huskropparna. Ytterligare sänkning hade kunnat förbättrat dagsljuset i gränderna mellan husen.

Området kommer även att innehålla mycket grönska i form av träd, vilket naturligt kommer att bidra till ett behagligare klimat lokalt och skuggiga platser. Att det finns ljud, luft- och solskyddade platser där barn kan leka är viktigt eftersom barn är extra känsliga.

Områdets långa industrihistoria med sågverksverksamhet har medfört att markföroreningar finns i området. För att området skall kunna inhysa

bostäder och aktivitetspark krävs att sanering genomförs innan byggnation och långvarig vistelse av barn kan tillåtas.

Slutsatser

Barnets bästa bedöms vara:

- Att detaljplanen möjliggör för lekfulla och kvalitativa utomhusmiljöer för barn i alla åldrar.
- Att detaljplanen tar hänsyn till och beaktar Hudiksvalls historia i den nya stadsdelen.
- Att barn inte utsätts för skadliga nivåer av ljud, ljus, luft eller föroreningar i den nya stadsdelen.
- Att detaljplanen främjar att barn kan röra sig fritt till fots eller cykel på ett tryggt och säkert sätt.
- Att det finns många platser och aktiviteter riktade till barn i alla åldrar längs kajstråket och hamnen, vid innergårdarna och i parkerna.

Barnens bästa bör beaktas på följande sätt:

- Anordna lekplatser i områdets bostadsgårdar för både yngre och lite äldre barn. Även större aktivitetsytor där mer krävande fysisk aktivitet kan utföras bör ges plats åt ex volleybollplan.
- Planera för mycket grönska för att höja kvalitén i det offentliga miljöerna.
- Bullerdämpande och föroreningsbekämpande åtgärder säkerställs i plan för att garantera barn och ungas hälsa och säkerhet på lång sikt.
- Cykelvägar och cykelparkering anordnas för att möjliggöra cykling.
- Planerar så att vattenområdet blir tillgängligt för barn året om, så att aktiviteter som skridskor, skidor och fiske är möjligt från kajen.
- Interaktiv och offentlig konst på de allmänna platserna i form av klätterstatyer eller målad konst,

gärna med kopplingar till Hudiksvalls historia.

- Bra belysning längs gång- och cykelvägar.
- Att solplatser, utkiksplatser eller viloplatser planeras runt om i stadsdelen så barn kan vila, spana och sola.

Referenser

Barnen och vägplaneringen: En kunskapsöversikt, Trafikverket, publikation 2005

Boverket (2015). Gör plats för barn och unga! En vägledning för planering, utformning och förvaltning av skollans och förskolans utemiljöer.

Fredrika Mårtensson (2009): Lek i verklighetens utmarker. I Mikael Jensen och Åsa Harvard (red.) *Leka för att lära. Utveckling, kognition och kultur*. Lund: Studentlitteratur, s. 163–188.

Gehl, J. (1971). *Livet mellan husene*. Köpenhamn. Arkitektens forlag.

Göteborgs stad. (2016). *Barnkonsekvensanalys 1.2*. Hämtad 2022-05-09 från: <https://goteborg.se/wps/wcm/connect/c85a1083-92b6-420d-9c79-523d1648264f/BKA20171.2MINDRE.pdf?MOD=AJPERES>

Naturvårdsverket (2011). Den nyttiga utevistelsen. Naturvårdsverket. Stockholm

Olsson, T. och Lenninger, A (2006) *Lek äger rum*. En populärvetenskaplig bok om planering för barn och ungdomar. Formas förlag

Strålsäkerhetsmyndigheten (2009). *Solskyddsfaktorer - Sju tips för säkrare lekplatser och friskare barn*. Stockholm: Strålsäkerhetsmyndigheten

Sveriges Kommuner och Landsting.
(2018). *Prövning av barnets bästa*.
Hämtad 2022-05-09 från
<https://webbutik.skl.se/sv/artiklar/provning-av-barnetsbasta>.
Html

Sveriges Riksdag. (2020). *Dokument & lagar*. Hämtad 2020-05-09 från
<https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/>